

Møtebok

Sted	Grue kommune, møterom
Tid	Torsdag 2.11.17 kl. 16.00-17.15.
Tilstede medlemmer	Herdis Bragelien – leder Erik Ødegård – nestleder Marit Aastorp Figved Stein Bruno Langeland Inger Marie Hvithammer
Tilstede varamedlemmer	
Fraværende	
Andre	
Sekretær	Torgun M. Bakken
Behandlede saker	Sakene 54/17-55/17
	54/17 Kontrollutvalgets rolle og oppgaver.
	55/17 Reglement for kontrollutvalget.

Det var ingen merknader til innkallingen eller sakslisten.

UNDERSKRIFTER:	
Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blader, som vi har signert, er ført i samsvar med det som ble bestemt på møtet.	
	
	
	

UTSKRIFTER:
Møtebok er sendt til: Kontrollutvalget, ordfører, rådmann, Hedmark Revisjon IKS og lokalpressen Innkallinger og protokoller ligger også på www.gs-iks.no under «Dokumenter»

Sak nr.	Sak
54/2017	Kontrollutvalgets rolle og oppgaver.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter**Saksopplysninger**

Det har oppstått noen diskusjoner mellom rådmannen og kontrollutvalget om hvordan kontrollutvalgets rolle og oppgaver skal utøves. Kontrollutvalget vil derfor ta et ekstraordinært møte for å vurdere å sende et informasjonsskriv til rådmannen om hvordan kontrollutvalget oppfatter sin rolle.

Saken legges fram til diskusjon. Et forslag til notat sendes kontrollutvalget før møtet.

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til at forslag til notat sendes rådmannen med kopi til ordfører.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget diskuterte saken og notatet som skal sendes rådmannen. Dette er et notat om bestemmelser rundt kontrollutvalgets virksomhet.

Det ble ikke lagt fram noe annet forslag til vedtak.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak	
Kontrollutvalget slutter seg til at forslag til notat sendes rådmannen med kopi til ordfører.	
Sign. 	Utskrift Rådmannen med kopi til ordfører

Sak nr.	Sak
55/2017	Reglement for kontrollutvalget.

Saksbehandler

- Torgun M. Bakken.

Saksdokumenter

1. Reglement for kontrollutvalget, vedtatt i kommunestyret 20.16.17.
2. Forslag til nytt reglement for kontrollutvalget.
3. KS-sak 081/17.
4. KU-sak 33/17.

Saksopplysninger

I en sak som legges fram for kommunestyret 6.11.17 (sak 081/17) (se vedlegg 3) foreslår rådmannen å endre kontrollutvalgets reglement. Rådmannen skriver følgende:

Som det ble redegjort for fra rådmannens side både i sak 062/17 og sak 071/17 bør det gjøres noen endringer i de vedtatte retningslinjene for valg av kontrollutvalget, for å muliggjøre et valg av kontrollutvalg som ikke er i strid med kommunens egne retningslinjer. For øvrig henvises til overnevnte saksfremlegg.

Kontrollutvalget forstår ikke helt hva rådmannen mener med at retningslinjene for kontrollutvalget er i strid med kommunens egne retningslinjer. Kommunen har ikke andre retningslinjer for kontrollutvalget enn det som ble vedtatt av kommunestyret 20.6.16, sak 065/16. Rådmannen har også noen kommentarer i KS-sak 071/17, som kontrollutvalget ønsker å kommentere:

Rådmannen skriver i tredje siste avsnitt at «Grue kommune har vedtatt noen retningslinjer som avviker fra kommunelovens bestemmelser». Det er litt usikkert hva rådmannen mener med dette. Det er verken ulovlig eller uvanlig å lage egne retningslinjer, det er vel heller veldig uvanlig hvis det ikke er laget egne retningslinjer (eget reglement) for kontrollutvalgets virksomhet – og det er ikke noe i det vedtatte reglementet for kontrollutvalget i Grue som strider mot kommuneloven. Det vises også til «Kontrollutvalgsboken» (veileder fra KMD, andre utgave side 13) hvor det står følgende: Kommunestyret kan selv fastsette regler om sammensetningen av kontrollutvalget utover minimumskravene i loven».

Det står også videre i samme veileder, side 14 et avsnitt om «Reglement for kontrollutvalget» at «Det er som regel er kontrollutvalget som utarbeider forslag til reglement, med bistand fra sekretariatet». Reglement for kontrollutvalget i Grue har vært behandlet i kommunestyret flere ganger, siste gang 20.6.16, sak 065/16. Vi viser også til kontrollutvalgets sak 33/17 (se vedlegg 4).

Når det gjelder valg av leder av kontrollutvalget har det vært diskutert i mange omganger om det skal lovfestes at lederen ikke skal være fra samme parti som ordfører. Dette er foreløpig ikke gjennomført, men i ca. 80 % av kommunene er det slik at lederen kommer fra «opposisjonen»¹.

¹ «De fleste kommunene praktiserer at ledervervet i kontrollutvalget blir gitt til ett av «opposisjonspartiene». Kommunal- og regionaldepartementets organisasjonsdatabase viser at 16 prosent av kommunene har valgt en kontrollutvalgsleder fra «posisjonen», mens vi finner at seks prosent har en kontrollutvalgsleder fra samme parti som ordføreren...» (Evaluering Kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat. Deloitte. Desember 2014, side 60)

I forslag til ny kommunelov, NOU 2016:4, tas saken opp til ny diskusjon, bl.a. i kap. 25.1.3 **Kontrollutvalgets leder** (side 316) hvor det står (med vår understreking):

Utvalgets vurdering

Utvalget mener at en regel om at lederen av kontrollutvalget skal være fra opposisjonen, kan være vanskelig å praktisere. Det vil særlig etter formannskapsmodellen kunne være vanskelig å definere hvilket parti eller hvilke grupperinger som utgjør posisjon og opposisjon i kommunestyret. Flertallet i kommunestyret vil kunne skifte fra sak til sak.

En ordning hvor lederen av kontrollutvalget kommer fra et annet parti enn ordføreren, er lettere å praktisere. Regelen vil være klar og forutsigbar. Det kan også etter utvalgets vurdering styrke tilliten til at kontrollutvalget er uavhengig av flertallet i kommunestyret, og dermed gi kontrollutvalget styrket legitimitet.

På den annen side viser tall fra kommunene at de aller fleste kommuner allerede praktiserer en ordning hvor kontrollutvalgets leder er fra et annet parti enn det som anses som posisjonen i kommunestyret. Det synes derfor ikke å være behov for nasjonal lovgivning på dette området. Utvalget mener på denne bakgrunn at det ikke bør lovfestes noe krav til hvem som skal være leder av kontrollutvalget.

Når rådmannen har problemer med å forstå retningslinjene for kontrollutvalgets reglement, som sier at «leder av utvalget velges fra opposisjonen», så er svaret uavhengighet og legitimitet.

Om det skal være ett eller flere medlemmer fra kommunestyret i kontrollutvalget, er det varierende praksis på. De fleste har ett medlem (63 %), 26 % har to medlemmer.² Kontrollutvalget i Grue har siden reglementet ble laget i mai 2007, hatt ønske om to medlemmer. Tanken var nok at det skulle være medlemmer både fra opposisjonen og posisjonen. Det styrker tilhørigheten til kommunestyret, men anses ikke å være noen stor prinsippsak for kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har diskutert sitt reglement og har lagt fram noen forslag til endringer, se vedlegg 2, bl.a. for å tilpasse seg ønsket om å redusere antall medlemmer i kontrollutvalget som skal velges fra kommunestyret.

I forhold til antall medlemmer i kontrollutvalget, er dette temaet behandlet i forslag til ny kommunelov, se NOU 2016:4:

Utvalgets vurderinger

Utvalget mener legitimitetshensyn tilsier at kontrollutvalget er bredt sammensatt, med hensyn til både kompetanse, erfaring og politisk bakgrunn. Utvalget legger også til grunn at et større utvalg vil ha bedre forutsetninger for å utøve kontrollrollen på en aktiv måte enn et mindre utvalg. Utvalget ser at det vil kunne oppstå enkelte utfordringer med å finne tilstrekkelig med kandidater til kontrollutvalget grunnet de strenge valgbarhetsreglene, jf. under, men mener at et større utvalg både vil øke kompetansen til utvalget og bidra til et bredere sammensatt utvalg. Et bredt sammensatt, aktivt og kompetent utvalg vil ha stor legitimitet både i kommunestyret og blant innbyggerne i kommunen. Utvalget mener dette er faktorer som er viktigere enn at det i enkelte kommuner kan bli noe vanskeligere å finne kandidater til utvalget.

Utvalget viser også til at eventuelle ulemper ved forslaget må kunne antas å bli noe redusert som en følge av kommunereformen, selv om det per dags dato er usikkert hvordan endringene vil bli. Utvalget foreslår på denne bakgrunn at kontrollutvalget skal bestå av minimum fem medlemmer

Det ligger derfor an til at det blir lovpålagt med å ha fem medlemmer i kontrollutvalget. Kontrollutvalget foreslår derfor å videreføre dette punktet i reglementet.

² Evaluering Kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat. Deloitte. Desember 2014, side 45)

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til de foreslåtte endringene i kontrollutvalgets reglement.
2. Saken sendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
  - o Kommunestyret slutter seg til de foreslåtte endringene i kontrollutvalgets reglement.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget kommenterte innledningsvis punktet i rådmannens innstilling i KS-sak 081/17, om at kontrollutvalget ikke skulle få lov til å ha møte før nytt utvalg var valgt. Dette er veldig spesielt. **Ethvert utvalg sitter til et nytt er valgt**, og det vil være helt uvanlig om kommunestyret går inn og overstyrer kontrollutvalgets møteplan. Det er kontrollutvalget selv som vedtar møteplan, og møtet 5.12.17 ble vedtatt 6.12.16.

Kontrollutvalget diskuterte saken og kom fram til følgende forslag.

Kontrollutvalget har sett med undring på rådmannens forslag til endring av kontrollutvalgets reglement, som er fremmet uten at kontrollutvalget har vært involvert i saken. Kontrollutvalget tillater seg derfor å foreslå følgende forslag

- Kommunestyret slutter seg de foreslåtte endringene i kontrollutvalgets reglement som er foreslått fra kontrollutvalgets side.

Dette ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak

Kontrollutvalget har sett med undring på rådmannens forslag til endring av kontrollutvalgets reglement, som er fremmet uten at kontrollutvalget har vært involvert i saken. Kontrollutvalget tillater seg derfor å foreslå følgende forslag

- Kommunestyret slutter seg de foreslåtte endringene i kontrollutvalgets reglement som er foreslått fra kontrollutvalgets side.

Sign.**Utskrift**

Grue kommunestyre